

Korištenje digitalnog KZT-a u javnim financijama *(pilot-projekti)*

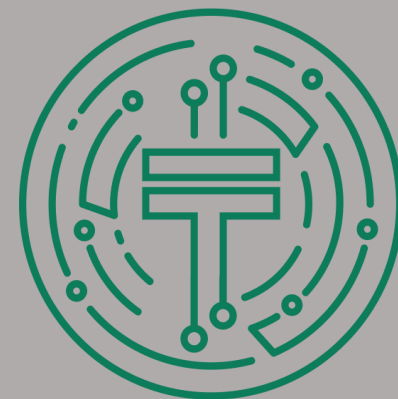
Astana, 2025.

Projekte korištenja digitalnog tenga (KZT) prvi je put uvela Narodna banka Kazahstana.

Slično gotovini, digitalni KZT je u nadležnosti Narodne banke i uveden je kao treći oblik plaćanja, uz gotovinu i bezgotovinska sredstva.

Glavna prednost digitalnog KZT-a je mogućnost „označivanja” za posebne namjene, kao instrumenta koji osigurava sljedivost dodijeljenih proračunskih sredstava (*izvan trezora*).

S Narodnom bankom i mjerodavnim državnim agencijama, razvijena su 3 pilot-projekta korištenja digitalnog KZT-a kako bi se osigurala sljedivost proračunskih sredstava u poljoprivredno-industrijskom kombinatu i cestogradnji (*rashodovna strana*):

- kupnja stoke
- nabava poljoprivrednih strojeva i opreme
- izgradnja i sanacija cesta.

Osim toga, provodi se projekt „Digitalni PDV” (*prihodovna strana*) s Odborom za državne prihode.

1) Šef države je naložio proširenje pilot-projekata u kojima se koristi digitalna valuta u cilju kontrole proračunske potrošnje, uključujući u građevinskoj industriji.

2) U cilju provedbe Akcijskog plana za implementaciju koncepta politike borbe protiv korupcije Republike Kazahstana za period 2022. – 2026., koji je odobren Odlukom predsjednika Republike Kazahstana br. 802 od 2. veljače/februara 2022.

Kupnja stoke

Cilj projekta:

Osigurati pravilno korištenje sredstava kredita u sklopu projekta „Auyl Amanaty” namijenjenog za povećanje prihoda ruralnog stanovništva.

Aktualni izazov:

Sredstva se isplaćuju primatelju kredita na račun banke druge razine. Primatelj kredita troši novac prema vlastitom nahodjenju. Nadležna tijela otkrila su zloupotrebu sredstava primatelja kredita.

Rješenje:

Primatelju kredita dodijeliti predmet financiranja (stoku) umjesto novca. Čim se prava vlasništva prenesu na primatelja kredita u informacijskom sustavu za stoku, „označeni” digitalni KZT se automatski uplaćuje na račun prodavatelja.

Kupnja stoke

Informacijski sustavi TC-a

SEC Kokshe – ovlaštenu posrednik Odjela za poljoprivredu

1

Nalog za plaćanje za nadopunu tranzitnog računa TC-a u NBK-u

Međubankovna interakcija s NPC-om NBK-a

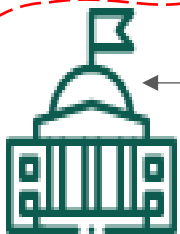
2

Nadopuna tranzitnog računa TC-a u NBK-u

NARODNA BANKA

Sustav digitalnog KZT-a NPC-a NBK-a

Odbor za trezor

3

Zahtjev za isplatu D KZT-a s tranzitnog računa TC-a na digitalni račun TC-a

4

Nadopuna digitalnog računa TC-a

5

Otvaranje digitalnog računa poduzeća SEC Kokshe i prijenos sredstava na taj račun

SEC Kokshe

6

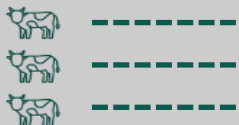
- Unos uvjeta pametnog ugovora (SEC – primatelj kredita – prodavatelj)
- Prethodna autorizacija D KZT-a za stoku (instrumenti NBK-a)

Ponovna registracija stoke

7

IS za stoku

Poljoprivrednik – primatelj kredita

Poljoprivrednik – prodavatelj

Autorizacija D KZT-a nakon prijenosa vlasništva na primatelja kredita

8

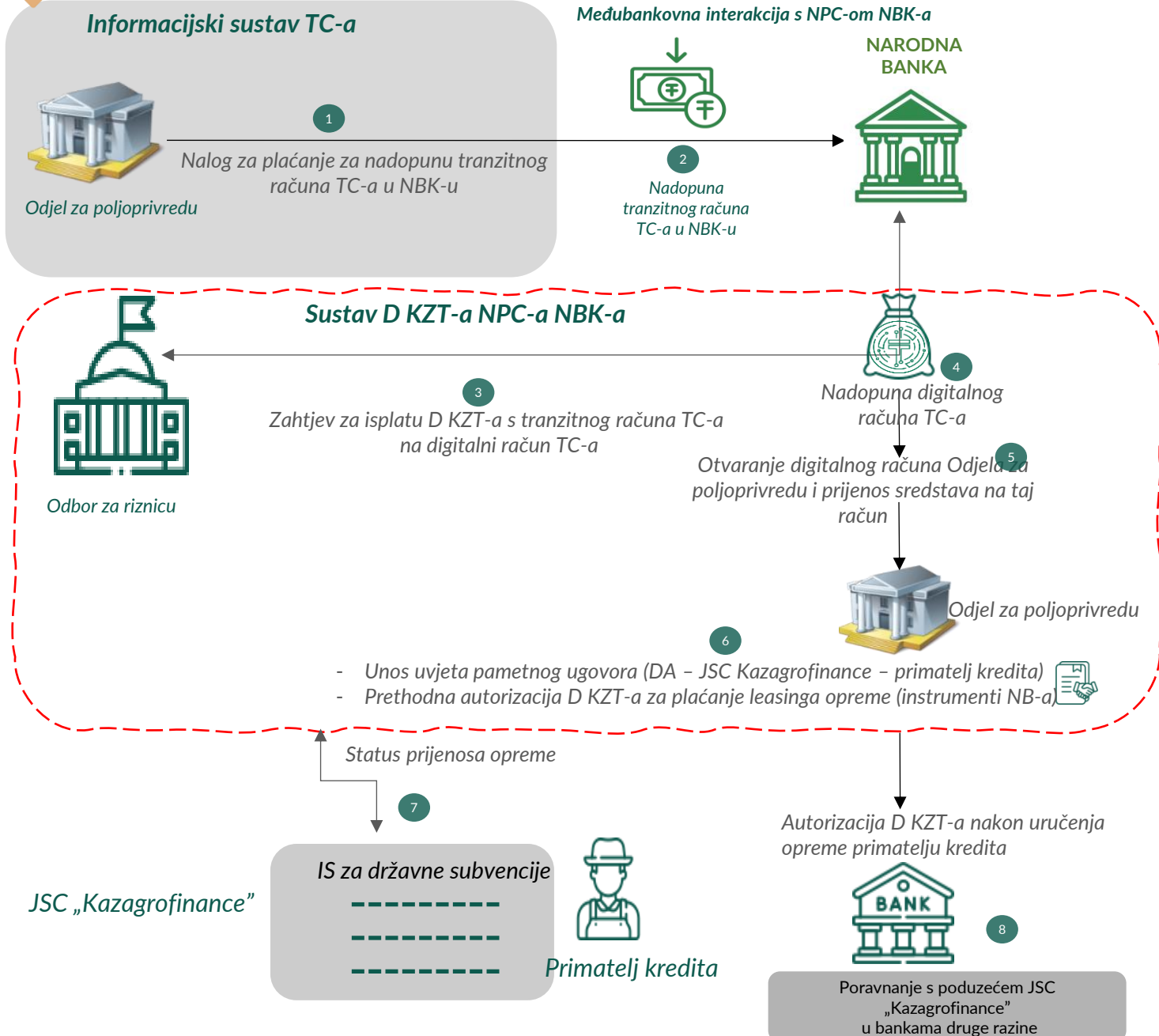
Poravnanje s prodavateljem u bankama druge razine

Kao pilot-projekt odabran je proračunski program „Mikrokreditiranje u sklopu projekta „Auyt Amanaty” za povećanje prihoda ruralnog stanovništva za kupnju stoke putem poduzeća JSC SEC „Kokshe” u funkciji ovlaštenog posrednika u oblasti Akmole” (nakon isplate putem sustava MA – DA – poduzeće SEC Kokshe)

Na digitalni račun poduzeća JSC SEC „Kokshe” uplaćeno je 81,8 milijuna D KZT-a za kreditiranje poljoprivrednika. Ostvarena stopa isplate iznosila je 81,9 posto (proračun – 99,9 milijuna, ostvareno izvršenje – 81,8 milijuna). Pilot-projekt je u potpunosti dovršen.

NPC – Poduzeće za nacionalni platni promet
 NBK – Narodna banka Kazahstana
 TC – Odbor za trezor
 SEC – Poduzeće za društveno poduzetništvo
 D KZT – digitalni tenge
 MA – Ministarstvo poljoprivrede
 DA – Odjel za poljoprivredu

Nabava poljoprivrednih strojeva i opreme

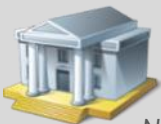
Kao pilot-projekt odabran je proračunski program za subvencioniranje pravnih i fizičkih osoba za nabavu poljoprivrednih strojeva i opreme putem Odjela za poljoprivredu i zemljišne odnose oblasti Akmole (nakon isplate putem sustava MA – DA)

JSC KazAgroFinance izvršio je prijenos 1,9 milijuna D KZT-a na digitalni račun DA-a nakon uručjenja opreme primatelju kredita. Ostvarena stopa isplate iznosila je 71,7 posto (proračun – 2,6 milijuna, ostvareno izvršenje – 1,9 milijuna). Pilot-projekt je u potpunosti dovršen.

Izgradnja i sanacija cesta

Informacijski sustavi TC-a

Podružnica poduzeća JSC NC „KazAvtoZhol“

1

Nalog za plaćanje za nadopunu tranzitnog računa TC-a u NBK-u

Međubankovna interoperabilnost

2

Nadopuna tranzitnog računa TC-a u NBK-u

NARODNA BANKA

4

Nadopuna digitalnog računa TC-a

5

Otvaranje digitalnog računa podružnice poduzeća JSC NC „KazAvtoZhol“ i prijenos sredstava na taj račun

Podružnica poduzeća JSC NC „KazAvtoZhol“

6

Označivanje (programa) D KZT-u do razine dobavljača (instrument NB-a)

7

Dobivanje podataka o poravnanjima između dobavljača

IS za e-Račune

Dobavljači

Odznačivanje D KZT-a nakon primitka robe/radova/usluga

Poravnanje s dobavljačem u bankama druge razine

Sustav D KZT-a NPC-a NBK-a

Odbor za trezor

3

Zahtjev za isplatu D KZT-a s tranzitnog računa TC-a na digitalni račun TC-a

Pilot-projekt se provodi putem podružnica državnog poduzeća JSC NC „KazAvtoZhol“ (nakon isplate putem sustava MT – CH – poduzeće JSC NC „KazAvtoZhol“)

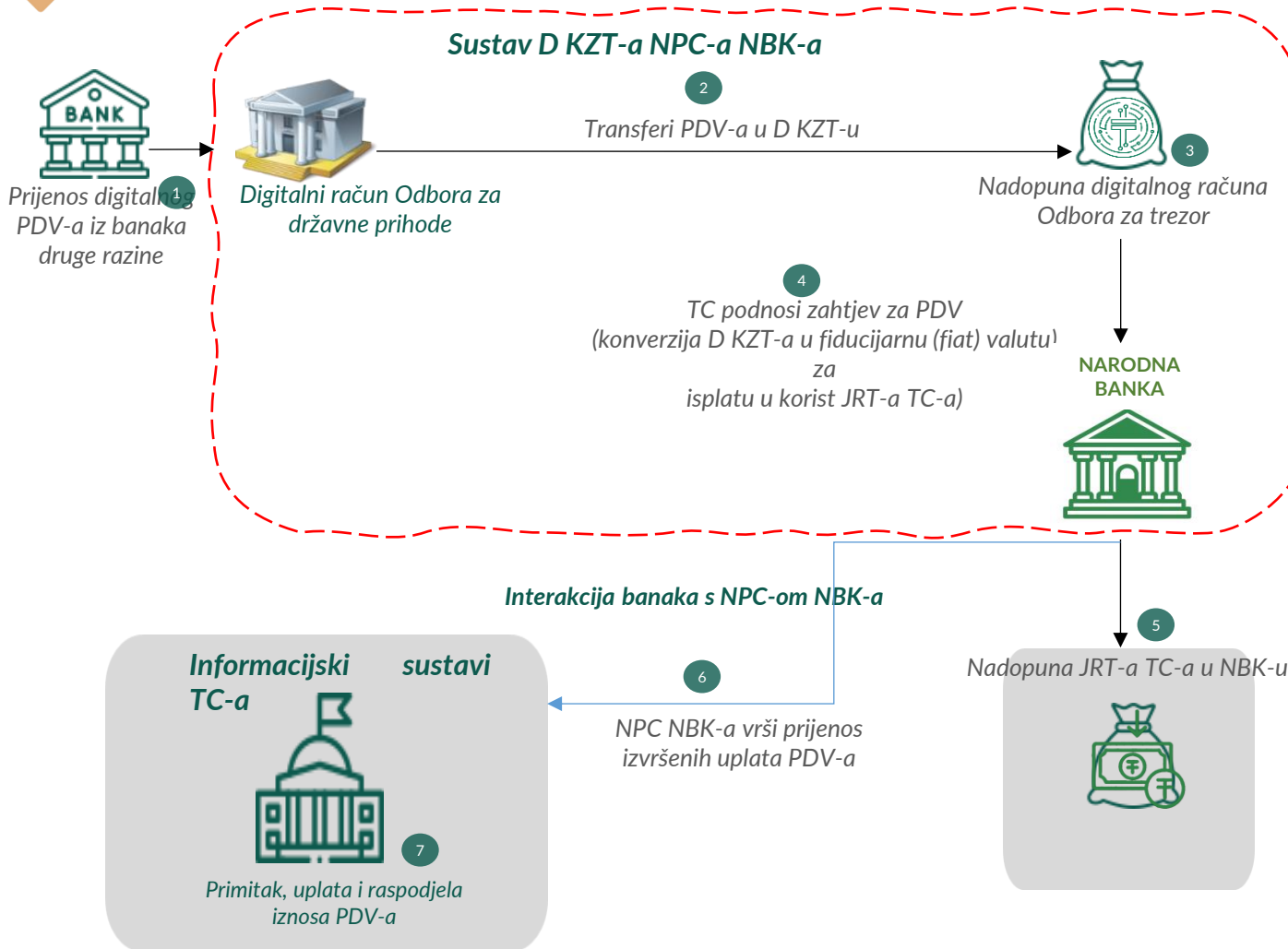
Na digitalne račune uplaćeno je 1,5 milijardi D KZT-a.

Provedbom pilot-projekata u izgradnji i sanaciji cesta omogućeno je praćenje kretanja sredstava duž lanca opskrbe (do treće razine), uključujući nabavu materijala (lomljeni kamen, bitumen), usluge tehničkog nadzora itd.

MT – Ministarstvo prometa
CH – Odbor za autoceste

Digitalni PDV

Odbor za trezor, Odbor za državne prihode i Narodna banka Republike Kazahstana provodi pilot-projekt „Digitalni PDV”.

Izvršen je prijenos digitalnog PDV-a u iznosu 104,5 milijuna u proračun.

Proširenje Digitalnog KZT-a: ključna pitanja koja treba riješiti

- Razvoj metodologije i ujednačenog pristupa u svim projektima digitalnog KZT-a radi osiguravanja otvorenog praćenja implementacije
- Provedba integracije informacijskog sustava TC-a sa sustavom digitalnog KZT-a radi automatske uplate digitalnog KZT-a na digitalne račune, prijenosa prihoda u proračun i evidentiranja izvršenih transakcija
- Izmjena zakona o digitalnom KZT-u
- Integracija sektorskih informacijskih sustava državnih tijela sa sustavom digitalnog KZT-a itd.